

Jongen van Kotte

Inhoud

Voorwoord.....	9
1. Mijn Twentse zoektocht.....	11
2. Jongen van Kotte droomt van Abe.....	29
3. En nu aan het werk.....	41
4. Boemerang Tukker terug op oale grond.....	56
5. Ieder mens heeft een verhaal.....	73
6. Mission impossible voor een krantenjongen.....	92
7. Opnieuw een vak leren bij Radio Oost.....	102
8. In Thailand: Een nare flashback en een bizar crematieritueel	116
Interviews	
9. Henk Lichtenveldt: ‘Ik ben begonnen het nieuws weer in ABN te laten presenteren’.....	135
10. Marinus Potman: ‘Oost jarenlang in alles de pionier’.....	144
11. Bert Middel: ‘Goed dat victorie regionale tv in het Oosten begon en niet in de Randstad’.....	167
12. Jan Dijkema: ‘Geen behoefte aan regionale <i>TROS</i> , <i>Veronica</i> of <i>RTL4</i> ’.....	181
13. Jan Hendrikx: ‘Tom Poes verzin een list, heb ik toen gedacht’	187
14. Jan Kristen: ‘De relevantie van <i>RTV Oost</i> is verdwenen’ ..	197
15. Cees Witvliet: ‘TV Oost had voor EDON en Castel grote waarde’.....	202
16. Fons Hertog: ‘Persoonlijk was ik niet tegen <i>TV Oost</i> , maar politiek kon ik dat niet uiten’.....	210
17. Hedy d’Ancona: ‘Publieke omroep maakte en maakt nog steeds het verschil’.....	217
18. Maggy Dobson: ‘Alles was in het begin bij <i>TV Oost</i> mini...mini... minimaal’.....	222

40. Van Jonge Leu en Oale Groond als blauwdruk voor andere regio-soaps	444
41. Laus Steenbeeke: ‘Mijn moerstaal raakt je vroegste emoties’	462
42. Ilse Warringa: ‘ <i>De Beentjes</i> , daar had ik in moeten zitten!’	467
43. Judith Hartman: ‘Het Nedersaksische gevoel naar voren brengen’	473
44. En Dan Nog Even Dit (nawoord)	476

Voorwoord

Jongen van Kotte

De Jongen van Kotte, de eenmalige boeknaam van Henny Everts, vertelt zijn bijzondere verhaal over zijn jeugd in de buurten Tuindorp 't Lansink en 't Kotte in Hengelo, sportgekte, machinefabriek Stork, rooie omroep VARA in Hilversum, zijn rol bij de media katholieke Twentsche Courant/Radio Oost/RTV Oost/NOS, privé voor- en tegenspoed. Hij kleurt zijn eigen tijdsbeeld. Minstens zo interessant is wat hij bij direct betrokkenen teweegbrengt. Daarom kent dit boek twee delen, die in nauwe relatie met elkaar staan. Eerst maakt de lezer kennis met het gevarieerde levensverhaal van de Jongen van Kotte, waaraan de Twentsche Courant en Dagblad Tubantia mede vormgeven. Daarna volgen exclusieve interviews over het spannende, onthullende politieke en programmatische spel rondom regionale en landelijke radio en televisie. Daarin vervult Henny Everts een specifieke positie, die medeauteur Peter Schavemaker optekent uit het gedocumenteerde levensverhaal. Peter vraagt Henny in verschillende interviewsessies uit te zoomen op kenmerkende gebeurtenissen. Het zijn openhartige gesprekken die emotie, verwondering en een glimlach oproepen. Schavemaker spreekt met tal van aansprekende personen die in relatie staan tot Henny Everts. Naast interviews sieren foto's van daarbij betrokkenen dit boek.

Henny schrijft zijn levensverhaal in zijn Twentse woonplaatsen, Haaksbergen, op het Landgoed Lankheet, Hengelo, en op het platteland van Thailand. Hij verblijft een paar maanden per jaar met zijn partner Butsaya in het land van de veelbetekenende glimlach.

Het slotakkoord is in handen van een van de jonge leu op oale grond, de Jongen van Kotte.

Henny Everts op de MULO in 1961
Foto: privé archief

HOOFDSTUK 1

Mijn Twentse zoektocht

Een babyboomer, ontglipt aan de oorlog. Zo zou ik mezelf willen typeren. Mijn levensverhaal begint op 9 september 1947 in een bovenwoning naast de vijver in de Marten Meesstraat in de Hengelose wijk Tuindorp 't Lansink. Mijn moeder heeft in meteorologisch opzicht een zwangerschap van uitersten doorgemaakt. In de eerste maanden beleeft Nederland de strengste winter van de twintigste eeuw. Siberië in Twente. De Noordzee is een brokkelige ijsvlakte. Tot in maart zwieren krassende schaatsers over de magische Tuindorpvijver, waar de seizoenen verglijden met zwemmen, vissen en schaatsen.

Extreme omstandigheden teisteren op 8 februari de rijders van de Elfstedentocht. Joop Bosman uit Breukelen is de winnaar, zijn directe concurrent Klaas Schipper uit Steenwijkerwold valt een paar honderd meter voor de streep. Samen schaatsen ze lange tijd aan kop. De jury diskwalificeert verkleumde, uitgeputte deelnemers die zich onreglementair laten vervoeren door auto's, karren en fietsen. Ook 'winnaar' Bosman wacht diskwalificatie. De jury roept uiteindelijk Jan van der Hoorn uit het Zuid-Hollandse Ter Aar tot winnaar uit.

Het voorjaarsweer van 1947 is eveneens extreem, in mei begint de warmste zomer van de twintigste eeuw die doorzet tot eind september. Tropische dagen. Het is de warmste zomer in 300 jaar, meldt het KNMI, met temperaturen van 36.8 °C in De Bilt op 27 juni. In Maastricht is het die dag nog warmer: 37.3 °C. 'Het was puffen en nog eens puffen', zal mijn moeder zich later herinneren. Als ze mij op 9 september ter wereld brengt is het gelukkig iets minder warm. Het weerbericht van het KNMI van die dag: Vooral in het Noorden van het land nu en dan een krachtige wind. Veel bewolking met tijdelijk enige regen, voornamelijk in de Noordelijke provincies. Weinig verandering in temperatuur: tussen de 10,5 °C en 19,6 °C.

Nederland telt op dat moment zo'n 9,5 miljoen inwoners.

Mijn ouders geven mij de officiële voornamen *Hendrik Theodorus*

mee. Roepnaam: Henny. Mijn broer Sjonnie – officiële voornamen Johan Klaas – is bij mijn geboorte een kleuter van drie jaar. Johnny moet hij gaan heten, als mijn ouders in januari 1944 aangifte doen bij de gemeente Hengelo. Deze ‘geallieerde’ voornaam accepteert de Duits gezinde ambtenaar echter niet. Sjonnie is wel toegestaan. Zus Anita completeert in 1953 ons gezin. Een nakomertje.

Als kleuter naast mijn oudere broertje Sjonnie

Foto: privé archief

Een (bijna) vergeten staking

Over de oorlogsjaren zullen mijn ouders later slechts sporadisch iets loslaten. Soms hebben ze het over *die moffen*. Mijn vader vertelt met enige ironie dat hij als gemobiliseerde soldaat een dag na de Duitse inval krijgsgevangene is. Als ex-krijgsgevangene krijgt hij net als vele jonge mannen aan het eind van de oorlog de dwingende oproep in de Duitse oorlogsindustrie te gaan werken of aan het Oostfront te vechten. Deze gehate *Arbeitseinsatz* is de aanleiding voor de massale April-Mei staking 1943, gericht tegen de bezetter in Nederland. Die

staking begint bij Stork en verspreidt zich razendsnel over Twente en Nederland. Duizenden personeelsleden van Hengelose bedrijven verlaten de fabrieken en protesteren in de straten langs de machinefabriek Stork in het centrum van Hengelo. Een ongekennde, omvangrijke, spontane actie, waarbij honderdduizenden Nederlanders het werk neerleggen. Niettemin raakt deze staking landelijk in de vergetelheid, in tegenstelling tot de Februari Staking van 1941 in Amsterdam tegen de Jodenvervolgning. Daaraan herinnert de jaarlijkse landelijke herdenking bij de Dokwerker. De Duitsers executeren tientallen stakers van de april-mei staking standrechtelijk. Het illegale blad Vrij Nederland schrijft in juni 1943 over de April-Mei staking die na een paar dagen op 3 mei eindigt: ‘Ongetwijfeld behoren deze dagen tot de heldhaftigste in de geschiedenis van ons volk. In de orde van het verzet hebben zij onuitwisbare betekenis als uiting van verontwaardiging, van woede en gekwetst eergevoel, en als zodanig van levenskracht van ons volk’.

Op het industrieplein voor de Stork fabriek staat een gedenkteken dat herinnert aan de april-mei staking. Mijn moeder vertelt me dat mijn vader aan aanhouding door de Duitsers is ontsnapt door zich te verstoppen in de dorre rietkraag van de Tuindorpvijver. Na zijn dood ontdek ik bij de ontruiming van zijn kamer gestencilde, vergeelde exemplaren van de in de oorlog illegale krant *De Waarheid*.

Tachtig jaar na dato neemt actrice Johanna der Steege uit Notter, voortbordurend op het succes van ‘Hanna van Hendrik’, het initiatief een theatervoorstelling te wijden aan deze wilde staking en het Twentse verzet in de oorlog onder de titel ‘Vergeten Twentse Lente’.

Wederopbouw

Hengelo herstelt de oorlogsschade die geallieerde bombardementen hebben aangericht. Het Amerikaanse Marshallplan helpt bij de wederopbouw. Miljarden dollars voor bevriende Europese landen in ruil voor politieke ondersteuning bij het blokkeren van de opmars van het Russische Sovjet communisme. De Koude Oorlog beheerst het politieke klimaat in de wereld en ons dagelijkse leven. Een verbeterd machtsstrijd tussen Oost en West. Vallen de Russen ons land binnen? Angst regeert, al bespeur ik dat niet bij mijn ouders. Ik ben een speels kind